

Ze worden tot ver buiten onze landsgrenzen geloofd en geprezen. De ene voor zijn gebouwen, de anderen voor hun bier. Nu slaan ze de handen in elkaar, een verbond met internationale allure. BOb Van Reeth (64) presenteert zijn plannen voor de verbouwing van de abdij van Westvleteren. DOOR RUDY PIETERS

BOb Van Reeth tekent nieuwe vleugel voor abdij van Westvleteren

WESTVLETEREN • Hier wordt het verbond straks in steen gegoten, hier in de uiterste hoek van België, midden in de bossen, op een plek waar de stilte eeuwenoud is en het stedelijke rumoer lichtjaren ver lijkt.

De Sint-Sixtusabdij van Westvleteren kampt al een tijdje met stabiliteitsproblemen. Doordat de gebouwen deels op slappe kleigrond staan, doen zich gevaarlijke scheuren en verzakkingen voor. Gedeeltelijke afbraak en nieuwbouw dringen zich op. De monniken haalden daarom Antwerpenaar bOb Van Reeth naar de Westhoek.

Van Reeth en zijn ArchitectenWerkGroep (AWG) ontwierpen een sobere nieuwbouw van 1.550 vierkante meter, met kelder en een gelijkvloerse en eerste verdieping. Ze integreerden ook de oude abdijkerk (450 vierkante meter), die in de jaren zestig buiten gebruik gesteld werd, in het project. Duurzaamheid, eenvoud, verinnerlijking, dierbaarheid en tijdloosheid zijn de sleutelwoorden. Van Reeth staat bekend om wat hij zelf "intelligente ruïnes" noemt, gebouwen die generaties, stijlen en woonbehoeften moeten overleven, ontwerpen waar de tijd zit ingebouwd.

"Dit is een droom van een project", aldus Van Reeth. "We hebben hier te maken met een bouwheer die heel grote traditie heeft. Dat maakt dat je het wiel of het warm water niet meer moet uitvinden. Ik zeg altijd dat een gebouw vierhonderd jaar moet meegaan. Ik was onlangs in een cisterciënzerklooster dat er al zevenhonderd jaar stond." De eenvoud zit in het weglaten van het overbodige, een proces dat geduld en inspanning vergt. "Eenvoud is samengeperste complexiteit."

Het klinkt de monniken als muziek in de oren. "Tijdens de eerste verkennende gesprekken - dat was iets heel schoons - hebben we een affiniteit gevoeld met waarden waar de monniken voor staan", zegt abt Manu Van Hecke. "Soberheid en eenvoud, echtheid en schoonheid, duurzaamheid, oog voor innerlijkheid, evenwicht tussen gemeenschapszin en persoonlijke verantwoordelijkheid, eerbied voor de cisterciënzertraditie en

De in 1831 gestichte Sint-Sixtusabdij in Westvleteren telt vandaag nog 26 cisterciënzermonniken, ook 'trappisten' genoemd naar de Franse cisterciënzerabdij La Trappe. De broeders brouwen en verkopen hun trappistenbier nog altijd zelf. De Westvleteren Abt 12 werd door kenners tot het beste bier ter wereld uitgeroepen, maar nog altijd zweren de monniken bij hun kleinschalige aanpak. In geen enkele winkel kun je hun trappistenbier

kopen, alleen in het verkoopscentrum van de abdij is het in beperkte hoeveelheden verkrijgbaar. Ook nu de monniken geld nodig hebben voor hun bouwproject, weigeren ze de bierproductie op te drijven. "De verhouding gemeenschap-brouwerij zou grondig veranderen en dat is nu niet onze keuze", zegt Manu Van Hecke.

BOb Van Reeth is al dertig jaar een van de toonaangevende architecten in België. Hij is gelauwerd in binnen- en buitenland. Een

van zijn bekendste projecten is het zwart-wit gestreepte huis Van Roosmalen aan de Antwerpse Sint-Michielskaai. Op het domein van de Brabantse abdij van Averbode tekende hij een nieuw gebouw voor uitgeverij Goede Pers. Van 1999 tot 2005 gaf hij als Vlaams Bouwmeester het architectuurbeleid van de Vlaamse regering mee vorm. In 1972 richtte hij de AWG op, die dertig jaar later heropgericht werd met vijf partners.

BOB VAN REETH:
Ik zeg altijd dat een gebouw vierhonderd jaar moet meegaan

de hedendaagse vormgeving."

De werken beginnen midden volgend jaar en moeten ongeveer twee jaar later klaar zijn. De abdij is nog op zoek naar geld en rekt op de solidariteit van onder meer andere kloostergemeenschappen. Een precieze kostprijs van het project werd niet bekendgemaakt.

■ Nu de in 1831 gestichte Sint-Sixtusabdij van Westvleteren dringend aan een facelift toe is, halen de monniken de Antwerpse architect bOb Van Reeth naar de Westhoek.

Ben Crabbé verkoopt aandelen productiehuis

BRUSSEL • Ben Crabbé heeft zijn aandelen van deMENSEN verkocht. Daardoor is hij niet langer eigenaar van het productiehuis waarvan hij zelf mee aan de wieg stond. Hij werkt voortaan wel alleen nog exclusief voor het huis.

"Ben wil zich meer concentreren op het presenteren van programma's", zegt Raf Uten, een van de vijf oprichters van het productiehuis. DeMENSEN is tot mei 2010 exclusief verbonden aan de VRT. Momenteel maakt het Studio 1, De grote oversteek, Dieren in nesten en nieuwe afleveringen van Blokken. Hoeveel Crabbé op zijn persoonlijke rekening gestort krijgt, wordt niet bekendgemaakt.

Twee van de founding fathers, Jan Van Eyken en Eddie Gregoor, verlieten het bedrijf al kort na de oprichting. De leiding is voortaan alleen nog in de handen van creatief directeur Raf Uten en zakelijk leider Maurits Lemmens.

(BDC)

Antwerps festival voor oude muziek Laus Polyphoniae gaat Franse toer op

ANTWERPEN • Laus Polyphoniae, het festival voor oude muziek en meteen ook het Antwerpse luik van het Festival van Vlaanderen, begint vanavond, zaterdag, aan zijn veertiende editie. Het thema is 'La polyphonie française', waardoor het qua onderwerp nogal sterk aanleunt bij het Brugse Musica Antiqua, eerder deze zomer.

De titel verwijst naar Frankrijk, zoveel is wel duidelijk. Nu zou in zowat elk ander land de term polyfonie ook historisch gezien een sterke aanwijzing geven omtrent de muziekstijlen die we op het festival kunnen verwachten. Maar in het geval van Frankrijk ligt de zaak iets complexer.

Vaak verwijst polyfonie naar de late middeleeuwen, eventueel met een streepje renaissance erbij. Zeg maar vooral de vijftiende en de zestiende eeuw, in een zeldzaam gespecialiseerd geval de veertiende. Nu wil het geval dat al eind twaalfde, begin dertiende eeuw de meerstemmigheid zowat werd uitgevonden in de Parijse school van de Notre Dame. Voeg daarbij het feit dat heel wat 'Vlaamse' polyfonisten tot de zestiende eeuw vandaag 'Frans' zouden zijn, en het is duidelijk dat Laus Polyphoniae dit jaar l'embarras du choix heeft wat de programmering betreft.

Artiest in residentie is dit jaar de Franse contratenor Dominique Visse, of liever diens voortreffelijke ensemble Clément Janequin. Dat ontleent zijn naam aan de zestiende-eeuwse Parijzen die vooral bekend is om zijn beschrijvende, meer-

stemmige liederen vol klanknabootsingen. Weinig verrassend, maar niettemin verheugend dat Visse een concert aan hem wijdt. De andere twee grote concerten van Ensemble Janequin zijn de *Missa et ecce terrae motus* van Antoine Brumel (vandaag, zaterdag) en de chansons van Claude Le Jeune (29 augustus).

Enkele andere blikvangers zijn naar goede gewoonte Huelgas Ensemble en Capilla Flamenca, ensemble La Reverdie en luitist Paul O'dette. Verder zijn er de jaarlijkse Young Artist's Presentation, lezingen en een masterclass. Daarin wordt, onder leiding van Marcel Pérès, de *Messe de Notre Dame* van Machaut onder handen en strotten genomen.

Laus Polyphoniae loopt tot 2 september. Info op www.festival.be/antwerpen.

VRT start met nieuw sociaaleconomisch programma

BRUSSEL • Eén brengt vanaf 8 september elke zaterdag een sociaaleconomisch programma. De vrije markt, zoals het programma zal heten, behandelt de problematiek tussen werknemers en -gevers. De standpunten van de vakbonden zullen daarbij uitgebreid aan bod komen. "Er zal ruimte zijn voor discussies en reportages", vertelt Pieter Knapen, algemeen hoofdredacteur van de VRT-nieuwsdienst.

De vrije markt wordt de opvolger van *Nv de wereld*. In het Vlaamse mediadecreet staat dat de VRT met zijn overheidsgeld een sociaaleconomisch programma moet maken. "Maar het valt onder toezicht van de hoofdredactie en we hebben redactionele onafhankelijkheid", aldus Knapen. Het programma wordt elke zaterdag uitgezonden van 12.45 tot 13 uur, voor het middagjournaal. De vrije tribunes op de radio worden voortaan om 20 uur op Radio 1 uitgezonden. (BDC)